
24/2018. (09. 04.) számú elnökségi határozat

1. A LIGA Szakszervezetek kezdeményezi egy kétéves bérmegállapodás megkötését annak érdekében, hogy a magyar minimálbér nettó értéke érje el Csehország 2018-as 126.500Ft-os szintjét. Ennek érdekében:

- 2019-ben 164.000Ft-ra 2020-ban pedig 186.000Ft-ra kell emelni a minimálbért a munkavállalók által fizetett 1,5%-os munkaerőpiaci járulék 2019. január 1-ével történő eltörlése mellett. Változatlan közterhek mellett a minimálbért 2020-ra 190.000 forintra kell emelni.

- A garantált bérminimumot 2019-ben 225.000Ft-ra, 2020-ban pedig 254.000Ft-ra kell emelni a munkavállalók által fizetett 1,5%-os munkaerőpiaci járulék 2019. január 1-ével történő eltörlése mellett. Változatlan közterhek mellett 2020-ra a garantált bérminimumot 260.000 forintra kell emelni.

2. A LIGA Szakszervezetek a 2020-ban esedékes kötelező minimálbér és garantált bérminimum emelésének megkönnyítése valamint az általános bérszínvonal növelése érdekében kezdeményezi a személyi jövedelemadó eltörlését a garantált bérminimum mértékéig.

3. A LIGA Szakszervezetek javasolja, hogy a bérmegállapodás tartalmazzon ajánlásként azt, hogy a minimálbér és a garantált bérminimum 1. és 2. pont szerinti emelése mellett a bérszínvonal legalább a GDP növekedési üteme és az inflációs ráta együttes százalékos mértékével +2 százalékponttal növekedjen.

4. A munkaerőpiac folyamatokat és a kötelező bérelemek várható 2019-es emelését is figyelembe véve a LIGA Szakszervezetek kezdeményezi az állami vállalatokra vonatkozó bérmegállapodás újratárgyalását.

Indoklás

Javaslat a minimálbér és garantált bérminimum emelésére

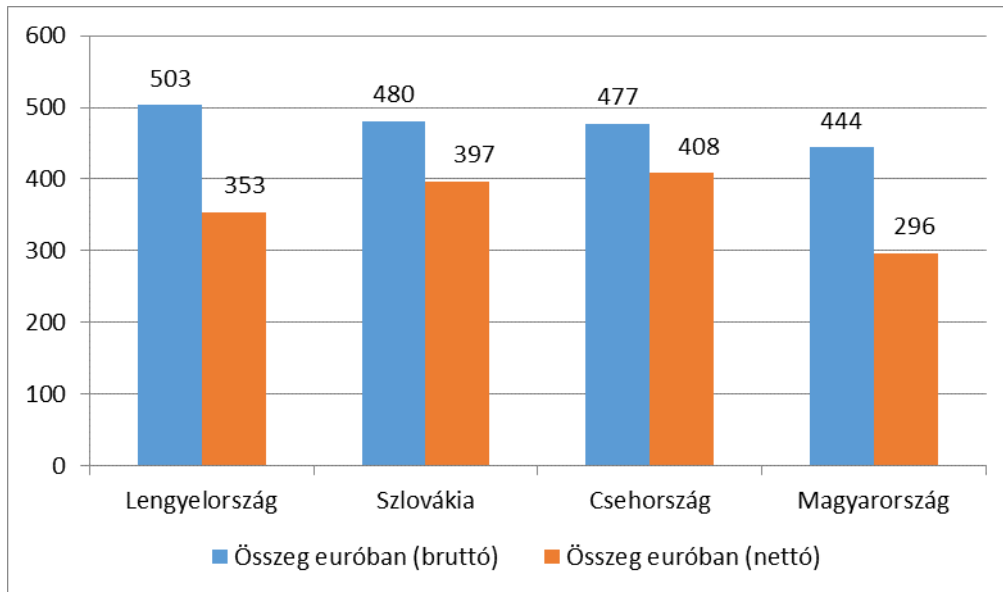
A kétéves bérmegállapodás eredményeként 2018-ra teljesült az a szakszervezeti célkitűzés, hogy a minimálbér nettó értéke érje el a létminimum szintjét.

A 2017-es és az eddigi 2018-as tapasztalatok azt mutatják, hogy a kötelező bérelemek jelentős megemelése a vállalkozások nagy részénél nem okozott gazdálkodási problémát. Ennek több oka is van. A hatékonyabb vállalkozásoknál a korábbi alacsony minimálbérnél és garantált bérminimumnál eleve magasabb béreket fizettek. A kevésbé termelékeny vállalatok pedig a munkaerőhiány miatt kénytelenek voltak alkalmazkodni. Ez az esetek egy részében a fekete és szürke foglalkoztatás fehéredésében jelent meg.

A rendszerváltás óta először a magyar társadalom nem a munkanélküliséggel küzd, hanem a munkaerőhiány az, ami behatárolja a vállalkozások lehetőségeit. Ennek egyik pozitív hozadéka, hogy a tárgyalt időszakban a tényleges béremelkedés a legtöbb területen meghaladta azt a mértéket, mely a magasabb minimálbérré és garantált bérminimumra történő ráállásból következett volna. Ez történelmi lehetőséget nyújt a minimálbér további emelésére. Erre nemcsak szociális okból van szükség, hanem ez az egyik feltétele egy magasabb bér és termelékenységi szintre való átállásnak is.

Érdemes megnézni, hogy a referenciának tekinthető visegrádi ország csoporton belül hogyan állunk. A mellékelt táblázatból jól látható, hogy Magyarország mind a bruttó mind a nettó minimálbér tekintetében elmaradásban van a másik három országhoz képest.

1. ábra: Minimálbérek bruttó és nettó összege a visegrádi országokban, 2018-ban, euróban

Forrás: Eurofound, Eurostat

1. táblázat: Minimálbérek összege a visegrádi országokban, 2017-ben és 2018-ban

Ország	2018. január 1.				2017. január 1.		
	Minimálbér	Összeg euróban (bruttó)	Összeg euróban (nettó)	Adó	Minimálbér	Összeg euróban (bruttó)	Változás (bruttó)
Lengyelország	2 100 PLN	502,6	353	29,82%	2 000 PLN	454,52	7,63%
Szlovákia	480 EUR	480	397	17,29%	435 EUR	435	9,38%
Csehország	CZK 12 200	477,3	408	15,00%	11 000 CZK	407,64	15,21%
Magyarország	138 000 Ft	444,1	296	33,48%	127 500 Ft	412,91	7,64%

Forrás: Eurofound, Eurostat

Ez egyben kijelöli az elérendő célt is. A magyar minimálbér nettó értéke érje el illetve haladja meg a visegrádi országok szintjét. Figyelembe véve, hogy ma már a kötelező bérelemek közül a garantált bérminimum szerepe a domináns elkerülhetetlen ennek a jelentős emelése. Ez tükrözi azt a tényt, hogy a munkaerőhiány elsődlegesen a szakképzett munkaerő hiányaként jelentkezik. Egy jelentősebb emelés csökkentheti az elvándorlási hajlandóságot is valamint további hatékonyságjavító intézkedésekre ösztönözheti a vállalkozásokat.

Az elérendő szint tekintetében az elmúlt két béremelés során bevált módszert célszerű alkalmazni. Eszerint, a garantált bérminimum növekedési üteme haladja meg a minimálbér emelkedését.

A kitűzött célok elérése kétféle módszer segítségével lehetséges. Egyrészt tovább lehet emelni a minimálbér és a garantált bérminimum bruttó mértékét. Másrészt viszont nettó béremelkedés érhető el a munkavállalók által fizetett adó és járulékterhek mérséklésével.

Célszerű prioritást adni az utóbbi módszernek mivel ez a kötelező bérelemek által érintetteken kívül az összes munkavállalónál nettó béremelkedést hozna. Ez csökkenti a vállalatokra jutó terheket és lehetővé teszi számukra a bértorlódások kezelését és ezáltal a képzetesebb munkavállalók megtartását.

A fentiekén túl a jövedelemegyenlőtlenségek csökkentését is szolgálja, ha a garantált bérminimum mértékéig nulla lenne a személyi jövedelemadó kulcsa.

Kiegészítő megoldást jelentene a munkavállalókat terhelő munkaerőpiaci járulék eltörlése. A fentiek szükségességét támasztják alá azok a konkrét vállalati felmérések is melyeket a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara végez tagvállalatai körében.

Ennek tapasztalatait Parragh László a Kamara elnöke a következőképpen foglalta össze: *„Jelenleg a munkaerőpiac keresleti és nem kínálati, ebben a helyzetben pedig lehetséges gyorsan emelni a minimálbért és a garantált bérminimumot. Ha egy cég trükközne, akkor a munkavállalóknak lehetőségük van elmenni máshova dolgozni, és mindenki rákényszerül az emelésre.”*

A fenti elveknek megfelelő minimálbér és garantált bérminimum értékeket az alábbi táblázat tartalmazza:

2. táblázat: A minimálbér és a garantált bérminimum 2019-es emelésének lehetősége

	2018-as tényadat (Ft)		2019-es célkitűzés (Ft)			
			Változatlan közteherrel		Csökkentett közteherrel	
	Bruttó	Nettó	Bruttó	Nettó	Bruttó	Nettó
Minimálbér	138.000	91.770	190.000	126.500	153.000	127.000
Garantált bérminimum	180.500	123.643	260.000	173.000	210.000	174.000

Forrás: saját

Csehországot választva referenciaországnak, 2018-ban a magyar nettó minimálbér 37,8%-al volt elmaradva. Ennek a célnak az elérésére változatlan (33,5%-os) közteher mellett 190 000 Ft-os bruttó minimálbér esetén lehetséges. Amennyiben nem terheli személyi jövedelemadó és munkaerőpiaci – járulék a minimálbért, akkor a kívánatos szint 153.00 Ft-os bruttó minimálbér mellett érhető el. A garantált bérminimumnál egy gyorsabb ütemű, 40%-os nettó növekedés a számítás alapja. A számítás sem az inflációval nem számol, sem az esetleges, 2019-re vonatkozó csehországi minimálbéremelkedést nem veszi figyelembe.

Figyelembe véve a Parlament által elfogadott 2019-es költségvetést és az adórendszerben várható változásokat a személyi jövedelemadó fent említett változására kevés az esély. A tárgyalások során számolni kell a munkáltatók ellenállásával is. Ezekből kiindulva realisabb egy többlépcsős béremelésre törekedni. A hosszabbtávú inflációs pálya bizonytalanságát és a Kormányzati ciklust is figyelembe véve a 2016-os megállapodáshoz hasonlóan egy kétéves megállapodásra célszerű javaslatot tenni.

Az első évben a munkaerőpiaci járulék eltörlése segíthetné elő a gyorsabb ütemű emelést a második évben pedig a személyi jövedelemadó csökkentése (0 %-os kulcs a garantált bérminimum mértékén) mérsékelhetné a munkáltatói terheket és adna egy plusz lendületet az általános nettó bérnövekedésnek is.

Fenti határozatot a LIGA Szakszervezetek Elnöksége a 2018. szeptember 4-i ülésén egyhangúlag, 9 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül fogadta el.

Doszpolyné dr. Mészáros Melinda sk.

elnök